

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 23. novembrī*

Lieta C-238/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 13. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 30. maijā, tiesvedībā

Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL,

Administración del Estado

pret

Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc).

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmušs [*U. Lohmus*] un A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*] (referents),

* Tiesvedības valoda — spāņu.

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 26. aprīlī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL*, vārdā — A. Kreuss Karerass [*A. Creus Carreras*] un O. Amadors Piñate [*O. Amador Peñate*], *abogados*,
- *Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc)*, vārdā — L. Pineda Salido [*L. Pineda Salido*] un M. Mateoss Ferress [*M. Mateos Ferres*], *abogados*, kā arī M. Rodrigesa Teiheiro [*M. Rodríguez Teijeiro*], *procuradora*,
- Polijas valdības vārdā — T. Novakovskis [*T. Nowakowski*], pārstāvis,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — F. Kastiljo de la Tore [*F. Castillo de la Torre*] un E. Džipini Furnjē [*E. Gippini Fournier*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 29. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz EKL 81. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts prāvā starp *Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL* (turpmāk tekstā — “*Asnef-Equifax*”), kā arī *Administración del Estado* un *Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios* (turpmāk tekstā — “*Ausbanc*”) par finanšu iestāžu informācijas apmaiņas par klientu maksāspēju sistēmu (turpmāk tekstā — “Datu bāze”).

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

- 3 Atbilstoši Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), ceturtajam apsvērumam tās mērķis ir piešķirt dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām pilnvaras piemērot ne tikai Līguma 81. panta 1. punktu, bet arī šī panta 3. punktu.

4 Regulas Nr. 1/2003 3. panta 1. un 2. punkts nosaka:

“1. Ja dalībvalstu konkurences iestādes vai valstu tiesas piemēro valsts konkurences tiesību aktus attiecībā uz līgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotām darbībām Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē, kas minētā noteikuma nozīmē var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tās attiecībā uz šādiem līgumiem, lēmumiem vai saskaņotām darbībām piemēro arī Līguma 81. pantu. [..]

2. Valsts konkurences tiesību aktu piemērošana nedrīkst izraisīt to līgumu, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību aizliegšanu, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kuras neierobežo konkurenci Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē vai kuras atbilst Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumiem, vai uz kurām attiecas Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanas regula. Šajā regulā dalībvalstīm nav aizliegts savā teritorijā pieņemt un piemērot stingrākus valstu tiesību aktus, kas aizliedz vai atļauj vienpusēju darbību, kurā iesaistīti uzņēmumi.”

Valsts tiesiskais regulējums

5 Spānijas konkurences tiesības galvenokārt regulē 1989. gada 17. jūlija likums 16/1989 par konkurences aizsardzību (*Ley 16/1989 de Defensa de la Competencia*; turpmāk tekstā — “Konkurences aizsardzības likums”). Kā atzīmē *Tribunal Supremo* [Augstākā tiesa] — šī likuma 1. un 3. panta teksts būtībā ir pilnībā identisks EKL 81. panta 1. un 3. punktam. Atbilstoši Konkurences aizsardzības likuma 4. panta 1. punktam *Tribunal de Defensa de la Competencia* (Konkurences aizsardzības tiesa) var atļaut vienošanās, lēmumus, ieteikumus un darbības, kas norādīti šī likuma 1. pantā, gadījumos, kuri ir norādīti tā 3. pantā, un ja ir izpildīti tajā minētie nosacījumi.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 6 1998. gada 21. maijā *Asnef-Equifax*, kas ir *Asociación Nacional de Entidades Financieras* (Valsts finanšu iestāžu apvienība) asociētā locekle, atbilstoši Konkurences aizsardzības likuma 4. pantam iesniedza lūgumu atļaut Datu bāzi, kuras pārvaldīšanu tā nodrošinātu.

- 7 Saskaņā ar noteikumiem, kas noteikti Datu bāzes darbībai, tās “uzdevums ir sniegt informācijas pakalpojumus par maksātspēju un kredītiem, automātiski apstrādājot datus, kas attiecas uz riskiem uzņēmumiem, kuri darbojas aizņēmumu un kredītu jomā”. Datu bāzē iekļautā informācija pēc satura ir analoga cirkulārā 3/1995 paredzētajai, kas regulē *Central de Información de Riesgos* (Informācijas par riskiem centrālā datu bāze, turpmāk tekstā — “Centrālā datu bāze”), ko vada Spānijas Centrālā banka un kas jau ir pieejama Spānijas finanšu iestādēm. Aplūkojamā informācija ietver ziņas par parādnieku identitāti un saimniecisko darbību, kā arī par īpašām situācijām, kā bankrots vai maksātspēja.

- 8 Neņemot vērā *Servicio de Defensa de la Competencia* (Administratīva iestāde, kas ir atbildīga par konkurences aizsardzību) negatīvo atzinumu, *Tribunal de Defensa de la Competencia* 1999. gada 3. novembrī, piemērojot atbrīvojuma kritērijus, kas paredzēti Konkurences aizsardzības likuma 3. pantā, atļāva Datu bāzi uz pieciem gadiem ar nosacījumu, pirmkārt, ka tā būs pieejama visām finanšu iestādēm bez diskriminācijas un par atbilstošu samaksu un, otrkārt, ka netiks izpausta atklātībā tajā ietvertā informācija par kreditoriem. Šajā tiesas lēmumā nav aplūkots EKL 81. panta piemērojamības jautājums.

9 *Ausbanc* iesniedza *Audiencia Nacional* [tiesa, kas izskata īpaši smagus noziegumus] prasību atcelt minētās tiesas lēmumu. Tā šo prasību apmierināja, pieņemot pamata prāvā apstrīdēto spriedumu. *Audiencia Nacional* apgalvoja, ka, tā kā Datu bāze ierobežo brīvu konkurenci, uz to attiecas Konkurences aizsardzības likuma 1. panta prasības un to nevar atļaut atbilstoši šī likuma 3. pantam, jo nav izpildīti tā piemērošanai nepieciešamie nosacījumi. No *Audiencia Nacional* vairākuma balsojuma pamatojuma izklāsta izriet, ka šī tiesa atsaucas ne tikai uz Spānijas tiesībām, bet arī uz Tiesas 1998. gada 28. maija spriedumu lietā *C-7/95 P Deere/ Komisija* (*Recueil*, I-3111. lpp.) un īpaši uz tā 5., 10., 88. un 123. punktu.

10 Izskatot *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado* iesniegto kasācijas sūdzību, *Tribunal Supremo* nolēma, ka pastāv saprātīgas šaubas par to, vai tirgus saskaldīšanas gadījumā nolīgumi, kas noslēgti, lai radītu informācijas datu bāzes par kredītiem, potenciāli ietekmē konkurenci, jo tās var veicināt vai atvieglot slepenas norunas, un vai šajā gadījumā tās tomēr var atļaut tāpēc, ka ir izpildīti EKL 81. panta 3. punktā paredzētās atrunas nosacījumi.

11 Šādos apstākļos *Tribunal Supremo* nolēma atlikt nolēmuma pieņemšanu un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai no [EKL] 81. panta 1. punkta interpretācijas izriet, ka ar kopējo tirgu ir saderīgi nolīgumi par informācijas par finanšu iestāžu klientu maksātspēju un pārkāpumiem apmaiņu starp finanšu iestādēm, jo šādi nolīgumi ietekmē Savienības ekonomikas politiku un kopējo kredītu tirgu un to sekas ir konkurences ierobežošana finanšu iestāžu un kredītu jomā?

- 2) Vai no [EKL] 81. panta 3. punkta interpretācijas izriet, ka dalībvalsts ar savu konkurences iestāžu starpniecību var atļaut nolīgumus par informācijas apmaiņu starp finanšu iestādēm, izveidojot informācijas datu bāzi par to klientu kredītiem tādēļ, ka patērētāji un šo finanšu pakalpojumu izmantotāji gūst labumu no šādas datu bāzes izveidošanas?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- ¹² Pirmkārt, Eiropas Kopienu Komisija, ņemot vērā to, ka *Tribunal de Defensa de la Competencia* nepamatoja savu nolēmumu ar EKL 81. pantu, bet gan ar Konkurences aizsardzības likuma 1. un 3. pantu, izvirza jautājumu par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatotību. Tā šaubās par to, ka *Tribunal Supremo* kā kasācijas instance var piemērot tiesību normas, ar ko savus nolēmumus nav pamatojušas iepriekšējās tiesas instances. Lai gan iesniedzējtiesa apgalvo, ka EKL 81. pants ir piemērojams pamata prāvā, tā nepamato šo apgalvojumu. Turklāt Komisija vērš uzmanību uz to, ka šis lēmums, kura likumība ir apšaubīta pamata prāvā, ir pieņemts 2001. gadā, tas ir, pirms Regulas Nr. 1/2003 stāšanās spēkā.

- ¹³ Otrkārt, Komisija apgalvo, ka iesniedzējtiesas lēmumā nav ietverta informācija par to, vai Datu bāze var ievērojami iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm, pat ja EKL 81. pants ir faktiski piemērojams, piemērojot pienākumus, kas izriet no Regulas Nr. 1/2003 3. panta vai no 1969. gada 13. februāra sprieduma lietā 14/68 *Wilhelm* u.c. (*Recueil*, 1. lpp.).

- 14 Vispirms ir jāatgādina, ka EKL 234. pantā paredzētās procedūras ietvaros, ņemot vērā funkciju sadali starp Tiesu un valsts tiesām, Tiesas kompetencē nav pārbaudīt, vai lēmums par vērsanos tiesā ir pieņemts atbilstoši valsts tiesu iekārtas organizatoriskajiem un procesuālajiem noteikumiem (skat. 1993. gada 20. oktobra spriedumu lietā *C-10/92 Balocchi, Recueil*, I-5105. lpp., 16. un 17. punkts, un 1999. gada 16. septembra spriedumu lietā *C-435/97 WWF u.c., Recueil*, I-5613. lpp., 33. punkts).
- 15 Turpinājumā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, Tiesai un valsts tiesām sadarbojoties atbilstoši EKL 234. pantam, tikai valsts tiesai, kas izskata prāvu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpašo raksturu, jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Tādējādi, tā kā uzdotie prejudiciālie jautājumi ir par Kopienu tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem lēmums (skat. it īpaši Tiesas 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā *C-415/93 Bosman, Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts, un 2006. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no *C-295/04* līdz *C-298/04 Manfredi u.c., Krājums*, I-6619. lpp., 26. punkts).
- 16 Tiesa tomēr ir norādījusi arī, ka izņēmuma gadījumos tai ir jāpārbauda apstākļi, kādos valsts tiesa pie tās ir vērsusies, lai pārbaudītu savu pašas kompetenci (iepriekš minētais spriedums lietā *Manfredi u.c.*, 27. punkts). Ņemot vērā to, ka prejudiciālā jautājuma tiesvedībā visbūtiskākā nozīme ir sadarbībai, valsts tiesnesim būtu jāņem vērā Tiesai uzticētais uzdevums, proti, sniegt palīdzību dalībvalstu tieslietu sistēmai, nevis sniegt konsultatīvus atzinumus par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem (2005. gada 22. novembra spriedums lietā *C-144/04 Mangold*, Krājums, I-9981. lpp., 36. punkts).
- 17 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka iesniedzējtiesas lūgumu var noraidīt tikai tad, ja ir skaidri redzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai arī ja problēmai ir

teorētisks raksturs, vai ja Tiesas rīcībā nav faktisko un tiesību elementu, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Bosman*, 61. punkts, un 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* un *ELFAA*, Krājums, I-403. lpp., 24. punkts).

18 Šajā lietā nav acīmredzami, ka EKL 81. panta interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai priekšmetu, ko izskatīja iesniedzējtiesa, kam tiešām nav teorētiska rakstura.

19 Pretēji tam, ko Komisija apgalvoja tiesas sēdē, no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Tribunal Supremo* uzskata, ka “spriedums [lietā *Audiencia Nacional*] balstās uz principiem, kas noteikti ar [Konkurences aizsardzības likuma] 1. un 3. pantu un agrākā uz Līguma par Eiropas Ekonomikas kopienas izveidošanu 85. panta normām, kurš interpretēts saskaņā ar Eiropas Tiesas judikatūru [..]”.

20 Nav izslēgts, ka uz vienu faktisko situāciju var attiekties reizē gan Kopienu tiesības, gan valsts tiesības konkurences jomā, pat ja attiecīgās darbības tajās ir aplūkotas dažādos aspektos (šajā sakarā skat. 1998. gada 26. novembra spriedumu lietā C-7/97 *Bronner, Recueil*, I-7791. lpp., 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Turklāt *Tribunal Supremo* lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri pamatoja ar nepieciešamību izvairīties no pretrunīgām vai atšķirīgām interpretācijām, īpaši paziņojot, ka šis lūgums “ir pienākuma sadarboties valsts un Kopienu tiesām izpaušme”. Tādējādi iesniedzējtiesa būtībā vēlas nodrošināt Kopienas tiesību pārākuma principa ievērošanu.

- 22 Turklāt *Ausbanc* argumenti par to, ka Datu bāze ievērojami neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un tāpēc Tiesa nav kompetenta izskatīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, attiecas uz uzdotajiem jautājumiem pēc būtības. Tā kā šādas ietekmes esamības pārbaude ir jāveic valsts tiesai, minētie argumenti būtībā nav svarīgi, lai pārbaudītu minētā lūguma pieņemamību.
- 23 Visbeidzot, attiecībā uz iesniedzējtiesas lēmumā ietverto norāžu par iespējamo ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm apmēru, jāatgādina, ka precizējuma nepieciešamība attiecībā uz faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem īpaši ir saistīta ar konkurences jomu, ko raksturo faktiski un juridiski sarežģītas situācijas (skat. 2000. gada 13. aprīļa spriedumu lietā C-176/96 *Lehtonen* un *Castors Braine, Recueil*, I-2681. lpp., 22. punkts, un 2002. gada 8. oktobra rīkojumu lietā C-190/02 *Viacom, Recueil*, I-8287. lpp., 22. punkts).
- 24 Protams, šajā lietā iesniedzējtiesas lēmumā nav sniegta precīza un sīka informācija par šādu ietekmi. Tomēr ar šo lēmumu Tiesa tika pietiekami informēta, lai tā varētu sniegt iesniedzējtiesai derīgu atbildi, interpretējot Kopienų tiesību normas, ņemot vērā situāciju, kas ir pamata prāvas priekšmets.
- 25 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 26 Ar šiem diviem jautājumiem, kas jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa pēc būtības vēlas uzzināt, vai EKL 81. pants ir interpretējams tā, ka uz tādu informācijas par kredītiem

apmaiņas sistēmu kā Datu bāze attiecas šī panta 1. punktā noteiktais aizliegums, un apstiprinošas atbildes gadījumā, vai šī sistēma atbilst šī paša panta 3. punktā paredzētajam atbrīvojumam, īpaši tādēļ, ka lietotāji no šīs sistēmas īstenošanas, iespējams, var gūt labumu.

- 27 *Ausbanc* apgalvo, ka Datu bāze ierobežo konkurenci, jo tā paredz parasti uzskatītās par komercnoslēpumu konkurentu starpā informācijas apmaiņu, kas novērš arī jebkurā uzņēmuma lēmumā ietverto risku un atvieglo finanšu iestāžu viendabīgu rīcību attiecībā ar kredīta prasītāju. *Asnef-Equifax*, Polijas valdība un Komisija būtībā apgalvo, ka pamata lietā aplūkotā Datu bāze neierobežo konkurenci.
- 28 Atbilstoši EKL 81. panta 1. punktam ar kopējo tirgu nav saderīgi un ir aizliegti visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kuri var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū.
- 29 Tāpēc ir jāpārbauda, vai pamata lietā var tikt izpildīti šie nosacījumi.
- 30 Ievadā ir jāatzīmē, ka, pirmkārt, no lietas materiāliem izriet, ka *Asociación Nacional de Entidades Financieras* ir *Asnef-Equifax* dalībnieks, kam tika uzticēta Datu bāzes vadība, un, otrkārt, ka kredītiestāžu obligātā piedalīšanās šajā Datu bāzē nenovēršami paredz zināmu sadarbību konkurentu starpā, netieši apmainoties ar informāciju par kredītiem.

- 31 No minētā izriet, ka EKL 81. panta 1. punktu var piemērot Datu bāzes izveidei un īstenošanai, bet nav precīzi jākvalificē iestāžu starpā izveidojušās sadarbības forma.
- 32 Ja minētā tiesību norma nošķir “saskaņotas darbības” jēdzienu no “nolīgumu uzņēmumu starpā” vai “uzņēmumu apvienību lēmumu” jēdziena, tad tam ir mērķis, lai šīs normas aizliegumi aptvertu dažādas sadarbības formas un slepenas norunas starp uzņēmumiem (1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Participazioni, Recueil*, I-4125. lpp., 112. punkts). Tādējādi šajā lietā pamata prāvā izskatāmās sadarbības rakstura precīza kvalifikācija nevar mainīt juridisko analīzi, kas acīmredzami izriet no EKL 81. panta.

Par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm

- 33 Par EKL 81. panta 1. punktā iekļautā nosacījuma par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm interpretācijas un piemērošanas sākuma punktu ir jāuzskata šī nosacījuma mērķis — noteikt jautājumā par konkurences tiesisko regulējumu robežu starp jomām, uz kurām attiecas Kopienų tiesības, attiecībā pret tām, uz kurām attiecas dalībvalsts tiesības. Tādējādi Kopienų tiesību jomā ietilpst jebkura aizliegta vienošanās vai darbība, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm tādā nozīmē, ka tā var traucēt vienota tirgus starp dalībvalstīm mērķu realizāciju, it īpaši nodalot valstu tirgus vai izmainot konkurences uzbūvi kopējā tirgū (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Manfredi* u.c., 41. punkts).
- 34 Lai lēmums, līgums vai darbība varētu būt tādi, kuru rezultātā tiek ietekmēta tirdzniecība starp dalībvalstīm, ar pietiekamu ticamības pakāpi, pamatojoties uz faktiskiem vai tiesiskiem apstākļiem, ir jābūt iespējamam paredzēt, ka tie var tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, un tam ir

jānotiek tādā veidā, lai liktu bažīties, ka to rezultātā var tikt radīti šķēršļi vienota tirgus izveidei starp dalībvalstīm (skat. Tiesas 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 42/84 *Remia* u.c./Komisija, *Recueil*, 2545. lpp., 22. punkts, un 2001. gada 25. oktobra spriedumu lietā C-475/99 *Ambulanz Glöckner*, *Recueil*, I-8089. lpp., 48. punkts). Turklāt šai ietekmei ir jābūt nozīmīgai (šajā sakarā skat. 1971. gada 25. novembra spriedumu lietā 22/71 *Béguelin Import*, *Recueil*, 949. lpp., 16. punkts; 1998. gada 28. aprīļa spriedumu lietā C-306/96 *Javico*, *Recueil*, I-1983. lpp., 16. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Manfredi* u.c., 42. punkts).

35 Tādējādi ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību parasti izriet no vairāku apstākļu apvienojuma, kuriem, katram atsevišķi ņemtam, nav noteikti jābūt noteicošiem (skat. 1999. gada 21. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-215/96 un C-216/96 *Bagnasco* u.c., I-135. lpp., 47. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-359/01 P *British Sugar*/Komisija, *Recueil*, I-4933. lpp., 27. punkts). Lai pārbaudītu, vai aizliegta vienošanās ievērojami ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, tas ir jāpārbauda tās ekonomiskajā un tiesiskajā kontekstā (skat. šajā sakarā 1994. gada 27. aprīļa spriedumu lietā C-393/92 *Almelo*, *Recueil*, I-1477. lpp., 37. punkts).

36 Šajā ziņā, pirmkārt, tas vien, ka starp valsts līmeņa aizliegtās vienošanās dalībniekiem bijuši uzņēmumi arī no citām dalībvalstīm, ir būtisks apstākļis veicamajā vērtējumā, bet pats par sevi tas nav noteicošais, lai varētu secināt, ka ir ticis izpildīts nosacījums par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Manfredi* u.c., 44. punkts).

37 Otrkārt, Tiesa jau ir lēmusi, ka tas, ka aizliegtā vienošanās ir bijusi par preču tirdzniecību tikai vienā dalībvalstī, nav pietiekami, lai izslēgtu varbūtību, ka tirdzniecība starp dalībvalstīm varētu tikt ietekmēta (skat. Tiesas 1989. gada 11. jūlija spriedumu lietā 246/86 *Belasco* u.c./Komisija, *Recueil*, I-2117. lpp., 33. punkts). Pašas aizliegtās vienošanās, kas attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju, sekas izpaužas kā tirgus sadalīšanas valsts mērogā pastiprināšana, šādi kavējot EKL vēlamu ekonomisko savstarpējo mijiedarbību (Tiesas 1972. gada 17. oktobra spriedums lietā 8/72 *Vereeniging van Cementhandelaren*/Komisija, *Recueil*, 977. lpp., 29. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Manfredi* u.c., 45. punkts).

- 38 Turklāt apstākļi, ka nolīgums vai darbība veicina tirdzniecības starp dalībvalstīm apjoma palielināšanos, neizslēdz, ka šis nolīgums vai šī darbība var ietekmēt šo tirdzniecību tādā veidā, kā ir precizēts šī sprieduma 34. punktā (šajā sakarā skat. 1966. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās 56/64 un 58/64 *Consten* un *Grundig*/Komisija, *Recueil*, 429., 495. lpp.).
- 39 Valsts tiesai ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā attiecīgajam valsts tirgum raksturīgās iezīmes, pastāv pietiekama ticamības pakāpe attiecībā uz to, ka Datu bāzes ieviešana varētu tieši vai netieši, faktiski vai potenciāli ietekmēt citu dalībvalstu uzņēmēju kredītu piedāvājumu un ka šī ietekme ir nozīmīga.
- 40 Tomēr Tiesa, lemjot sakarā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, var vajadzības gadījumā sniegt precizējumus, lai palīdzētu valsts tiesai tās interpretācijā (skat. it īpaši 2002. gada 17. oktobra spriedumu lietā C-79/01 *Payroll* u.c., *Recueil*, I-8923. lpp., 29. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Manfredi* u.c., 48. punkts).
- 41 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Datu bāze būtībā ir brīvi pieejama jebkurai organizācijai, kas darbojas aizdevumu un kredītu nozarē, proti, veselai virknei dažāda profila uzņēmumu. Atšķirībā no Centrālās datu bāzes, ko vada *Banque centrale espagnole*, nav paredzēta minimālā robeža, tādējādi informācija par kredītiem, kas norādīta šajā Datu bāzē, attiecas uz lielāku skaitu kredīta operāciju nekā informācija, kas ir Centrālajā datu bāzē. Turklāt informācija, kas ir no minētās Datu bāzes, tiek nodota elektroniskā ceļā un tātad efektīvāk nekā Centrālās datu bāzes piegādātā informācija.
- 42 Turklāt iespējai piekļūt Datu bāzei un piekļuves nosacījumiem, šķiet, var būt ievērojama nozīme uzņēmumiem, kas nav reģistrēti Spānijas Karalistē, bet citās dalībvalstīs, izvēloties veikt vai neveikt savu darbību Spānijā.

- 43 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru — un kā izriet no šī sprieduma 34. punkta — EKL 81. panta 1. punkts neprasa, lai šajā normā norādītie nolīgumi ievērojami ietekmētu tirdzniecību Kopienas iekšienē, bet tas prasa, lai šie nolīgumi pēc sava rakstura varētu radīt šādas sekas (šajā sakarā skat. 1978. gada 1. februāra spriedumu lietā 19/77 *Miller/Komisija*, *Recueil*, 131. lpp., 15. punkts; 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-219/95 P *Ferriere Nord/Komisija*, *Recueil*, I-4411. lpp., 19. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Bagnasco* u.c., 48. punkts).
- 44 Ir jāņem vērā paredzamā konkurences nosacījumu attīstība un tirdzniecības plūsma starp dalībvalstīm. Šajā sakarā iesniedzējtiesai ir jāievēro, piemēram, iespējamā pārrobežu darbību attīstība un paredzamā iespējamo politisko vai likumdošanas iniciatīvu, kuru mērķis ir tirdzniecības tiesisko un tehnisko šķēršļu samazināšana, ietekme.
- 45 Ja iesniedzējtiesa uzskata, ka Datu bāze var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm veidā, kas ir precizēts šī sprieduma 34. punktā, tai ir jāpārbauda, vai tās mērķis vai sekas ir konkurences ierobežošana EKL 81. panta 1. punkta nozīmē.

Par konkurences ierobežojuma pastāvēšanu

- 46 Ir skaidrs, ka tādas informācijas par kredītiem apmaiņas sistēmas kā Datu bāzes galvenais mērķis ir nodot kredītu izsniedzēju rīcībā informāciju par esošajiem vai potenciālajiem aizņēmējiem, it īpaši par to, kā tie iepriekš ir izpildījuši savas parādsaistības. Pieejamās informācijas raksturs var atšķirties atkarībā no īstenotās sistēmas veida. Pamata lietā Datu bāze ietver — kā to ģenerālvokāts atzīmēja savu

secinājumu 46. un 47. punktā — negatīvus elementus, kā nemaksāšana, un pozitīvus elementus, kā kredīta saldo, galvojumi, drošības naudas un garantijas, līzinga operācijas vai aktīvu nodošana rīcībā uz laiku.

47 Šādas Datu bāzes, kas — kā norāda arī Polijas valdība — pastāv vairākās valstīs, palielina kredītiestādēm pieejamās informācijas par potenciālajiem aizņēmējiem apmēru, samazinot atšķirības pieejamās informācijas jomā starp kreditoru un parādnieku, palīdzot arī lielākā mērā paredzēt atgūšanas iespēju. Tādējādi šādas datu bāzes būtībā var samazināt gadījumu, kad aizņēmēji nepilda savas saistības, skaitu un tātad uzlabot kredītu piedāvājuma darbību.

48 Tādu Datu bāžu kā pamata lietā esošā mērķis pēc to rakstura nav nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci Kopienų iekšējā tirgū EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, tātad iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tai nav šādu sekų.

49 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka, novērtējot nolīgumu vai darbību sekas saistībā ar EKL 81. pantu, ir obligāti jāievēro to konkrētie apstākļi, īpaši ekonomiskais un tiesiskais konteksts, kurā darbojas attiecīgie uzņēmumi, attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturs, kā arī faktiskie darbības un attiecīgā tirgus vai tirgu struktūras nosacījumi (skat. šajā sakarā 1994. gada 15. decembra spriedumu lietā C-250/92 *DLG, Recueil*, I-5641. lpp., 31. punkts; 1995. gada 12. decembra spriedumu lietā C-399/93 *Oude Luttikhuis u.c., Recueil*, I-4515. lpp., 10. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Javico*, 22. punkts).

50 Tā kā EKL 81. panta 1. punktā nav noteikts, ka šis vērtējums attiecas tikai uz pašreizējām sekām, šajā sakarā ir jāņem vērā arī attiecīgā nolīguma vai darbības

potenciālā ietekme uz konkurenci kopējā tirgū, tomēr nolīgums nepārkāpj EKL 81. panta aizliegumu, ja tas skar tirgu tikai nenozīmīgā apmērā (1969. gada 9. jūlija spriedums lietā 5/69 *Völk*, *Recueil*, 295. lpp., 7. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Deere/Komisija*, 77. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *Bagnasco* u.c., 34. punkts).

- 51 Saskaņā ar judikatūru apmaiņas ar informāciju nolīgumi ir pretēji konkurences tiesību normām, ja tie ietekmē vai samazina nedrošības par attiecīgā tirgus darbību līmeni, kā rezultātā tiek ierobežota konkurence starp uzņēmumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Deere/Komisija*, 90. punkts, un 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-194/99 P *Thyssen Stahl/Komisija*, *Recueil*, I-10821. lpp., 81. punkts).
- 52 Līguma konkurences tiesību normām ir raksturīgs, ka ikvienam uzņēmējam ir autonomi jānosaka politika, ko tas īsteno kopējā tirgū. Atbilstoši minētajai judikatūrai šāda autonomijas prasība neļauj uzņēmējiem veikt nekādu tiešu vai netiešu saziņu, kas varētu vai nu ietekmēt pašreizējā vai potenciālā konkurenta uzvedību tirgū, vai arī atklāt šādam konkurentam, kā tas ir izlēmis rīkoties tirgū pats vai attiecībā pret to, ja šīs saziņas mērķis vai sekas ir tādu konkurences nosacījumu izveidošanās, kas neatbilst normāliem attiecīgā tirgus apstākļiem, ņemot vērā piegādāto preču vai pakalpojumu raksturu, uzņēmumu nozīmi un skaitu, kā arī minētā tirgus apmēru (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Anic Partecipazioni*, 116. un 117. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 53 Tomēr minētā autonomijas prasība neizslēdz uzņēmēju tiesības gudri piemēroties konstatētajai uzvedībai vai apsteigt savus konkurentus (iepriekš minētie spriedumi lietā *Deere/Komisija*, 87. punkts; lietā *Komisija/Anic Partecipazioni*, 117. punkts, un lietā *Thyssen Stahl/Komisija*, 83. punkts).

- 54 Turklāt — kā tas izriet no šī sprieduma 49. punkta — tādas informācijas apmaiņas sistēmas kā Datu bāze atbilstību Kopienas konkurences tiesībām nevar novērtēt abstrakti. Tā ir atkarīga no saimnieciskajiem nosacījumiem attiecīgajos tirgos un attiecīgās sistēmas īpatnībām, kā tās mērķis, piekļuves apmaiņai un piedalīšanās tajā nosacījumi, kā arī informācijas, ar ko notiek apmaiņa, raksturs — tā, piemēram, var būt publiska vai konfidenciāla, plaša vai konkrēta, vēsturiska vai aktuāla —, tās periodiskums un nozīme, nosakot cenas, piegādes apmēru un nosacījumus.
- 55 Kā tas ir norādīts šī sprieduma 47. punktā, tādas datu bāzes kā pamata prāvā esošā pēc sava rakstura uzlabo kredīta piedāvājuma darbību, samazinot to gadījumu skaitu, kad aizņēmēji nepilda savas saistības. Kā ģenerāldavokāts atzīmēja secinājumu 54. punktā, ja finanšu iestāde informācijas par aizņēmēju maksāspējas risku trūkuma dēļ nevar nodalīt tos, kuru maksāspējas iespējamība ir ievērojama, tad šo iestāžu risks obligāti pieaug un tas parasti atspoguļojas kredīta izmaksu aprēķinos visiem aizņēmējiem, to skaitā tiem, kam maksātspējas risks ir vismazākais, tātad tiem ir jāsedz augstākas izmaksas, nekā tās būtu, ja šīs iestādes varētu precīzāk novērtēt kredīta atmaksas varbūtību. Būtībā tāda informācijas apmaiņas sistēma kā iepriekš minētā var samazināt šo tendenci.
- 56 Turklāt šādas datu bāzes, samazinot finanšu iestāžu rīcībā esošās informācijas par pašu klientiem nozīmi, šķiet, būtībā var uzlabot kredītuņēmēju mobilitāti. Jāpiebilst, ka šīs datu bāzes spēj atvieglot jaunu konkurentu ienākšanu tirgū.
- 57 Tomēr šajā lietā tas, vai pastāv vai nepastāv konkurences ierobežojums EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, ir atkarīgs no saimnieciskā un tiesiskā konteksta, kurā tiek ieviesta Datu bāze, īpaši no tirgus saimnieciskajiem nosacījumiem un minētās datu bāzes īpašībām.

- 58 Pirmkārt, šajā sakarā ir jāatzīmē, ka, ja piedāvājums tirgū ir stipri koncentrēts, noteiktas informācijas apmaiņa atbilstoši informācijas, ar ko apmainās, veidam var ļaut uzņēmumiem uzzināt to konkurentu tirgū stāvokli un komercstratēģiju, izkropļojot sacensību tirgū un palielinot slepenu norunu iespējamību vai pat to atvieglojot. Turpretim, ja piedāvājums ir ļoti sadalīts, informācijas izplatīšana un apmaiņa starp konkurentiem var būt neitrāla, proti, pozitīva, attiecībā pret konkurenci tirgū (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Thyssen Stahl*/Komisija, 84. un 86. punkts). Šajā lietā ir skaidrs — kā tas izriet no šī sprieduma 10. punkta —, ka iesniedzējtiesa lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedza, pieņemot, ka “tirgus ir ļoti sadalīts”, kas tai ir jāpārbauda.
- 59 Otrkārt, lai tāda datu bāze kā pamata prāvā esošā nevarētu atklāt konkurentu stāvokli tirgū vai komercstratēģiju, ir svarīgi ne tieši, ne netieši neizpaust kreditoru identitāti. Šajā lietā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Tribunal de Defensa de la Competencia* noteica *Asnef-Equifax* nosacījumu, kam tā piekrita, ka to informāciju par kreditoriem, kura ir Datu bāzē, nedrīkst izpaust atklātībā.
- 60 Treškārt, svarīgi ir arī, lai šādas datu bāzes gan juridiski, gan faktiski būtu nediskriminējoša veidā pieejamas visiem uzņēmējiem, kas darbojas attiecīgajā nozarē. Ja šāda pieeja netiek nodrošināta, daži no minētajiem uzņēmējiem tiek nostādīti sliktākā stāvoklī, jo to rīcībā ir mazāk informācijas, lai novērtētu pastāvošo risku, kas neatvieglo jaunu uzņēmēju ienākšanu tirgū.
- 61 No iepriekš minētā izriet, ka ar nosacījumu, ka gadījumos, kad attiecīgais tirgus vai tirgi nav ļoti koncentrēti, sistēma neļauj identificēt kreditorus un piekļuves un izmantošanas nosacījumi finanšu iestādēm nav diskriminējoši, tādas informācijas apmaiņas sistēmas kā Datu bāze sekas būtībā nevar būt konkurences ierobežošana EKL 81. panta 1. punkta nozīmē.

- 62 Lai gan šādos apstākļos šīs sistēmas var samazināt nedrošību par kredītu lūdzēju maksāspējas risku, tomēr tās nevar samazināt nedrošību attiecībā uz konkurences risku. Katrs tirgus dalībnieks parasti, veicot noteiktu rīcību, darbojas neatkarīgi un autonomi, ņemot vērā risku, kas ir minētajiem pieprasītājiem. Pretēji *Ausbanc* apgalvotajam, tikai no tā, ka pastāv informācijas par kredītiem apmaiņa, nevar automātiski secināt, ka tas noved pie iespējami kolektīvas antik konkurences darbības, kā, piemēram, noteiktu potenciālo aizņēmēju boikota.
- 63 Cita starpā — kā ģenerāladvokāts būtībā atzīmē secinājumu 56. punktā — iespējamie jautājumi par jūtīgiem personas datiem paši par sevi neattiecas uz konkurences tiesībām un uz tiem var atbildēt, pamatojoties uz attiecīgajām tiesību normām šo datu aizsardzības jomā. Pamata prāvā no lietas materiāliem izriet, ka atbilstoši Datu bāzei piemērojamām tiesību normām ieinteresētie patērētāji var saskaņā ar Spānijas tiesību normām pārbaudīt un šajā lietā labot vai pat dzēst datus, kas uz tiem attiecas.

Par EKL 81. panta 3. punkta piemērojamību

- 64 Tikai tad, ja iesniedzējtiesa konstatētu, ka šajā gadījumā pastāv konkurences ierobežojums EKL 81. panta 1. punkta izpratnē, šai tiesai būtu jāveic analīze, ievērojot minētā panta 3. punktu, lai atrisinātu pamata prāvu, ņemot vērā šī sprieduma 58.–62. punktā izklāstītos apsvērumus.
- 65 EKL 81. panta 3. punktā paredzētā izņēmuma piemērojamība ir pakļauta četriem kumulatīviem nosacījumiem, kas ietverti šajā pašā normā. Pirmkārt, attiecīgajam

nolīgumam ir jāuzlabo attiecīgo preču vai pakalpojumu ražošana vai izplatīšana vai jāveicina tehniska vai saimnieciska attīstība, otrkārt, patērētājiem jābauda pienācīga daļa no iegūtajiem labumiem, treškārt, tajā attiecīgajiem uzņēmumiem nav noteikti ierobežojumi, kas nav obligāti vajadzīgi, ceturtkārt, tas nedod iespēju likvidēt konkurenci attiecībā uz šo ražojumu vai pakalpojumu būtisku daļu (šajā sakarā skat. 1984. gada 17. janvāra spriedumu apvienotajās lietās 43/82 un 63/82 VBVB un VBBB/Komisija, *Recueil*, 19. lpp., 61. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Remia* u.c./Komisija, 38. punkts).

⁶⁶ No lietas materiāliem, īpaši no iesniedzējtiesas uzdotā otrā jautājuma, izriet, ka tā vēlas saņemt no Tiesas atbildi īpaši par otro nosacījumu, kas paredz, ka patērētājiem jāļauj baudīt pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem. Minētā tiesa būtībā jautā, vai gadījumā, ja visi lietotāji negūst labumu no Datu bāzes, tai tomēr var piemērot EKL 81. panta 3. punktā minēto atbrīvojumu.

⁶⁷ Tādām datu bāzēm kā pamata prāvā esošā var ne tikai būt šī sprieduma 55. un 56. punktā minētās sekas, bet tās var arī palīdzēt iepriekš paredzēt kredītu ņēmēju iegrimšanu parādos, kā arī būtībā vispārīgi kavēt pārāk plašu kredītu izsniegšanu. Šis saimnieciskās objektīvās priekšrocības gadījumā, ja Datu bāze ierobežo konkurenci EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, var kompensēt šāda ierobežojuma iespējamus trūkumus, kas šajā gadījumā ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

⁶⁸ Protams, principā nevar izslēgt — kā *Ausbanc* liek noprast —, ka noteikti kredīta pieprasītāji šādas datu bāzes pastāvēšanas dēļ saņem paaugstinātu procentu likmi vai pat kredīta atteikumu.

69 Tomēr, tā kā nav jāpieņem lēmums par jautājumu, vai šādi pieprasītāji tomēr gūst labumu no iespējamās disciplinējošās iedarbības kredītu jomā vai no aizsardzības pret ieņemšanu parādos, šis apstāklis pats par sevi nevar atspēkot to, ka ir izpildīts nosacījums, ka patērētājiem ir jāļauj baudīt pienācīgu daļu no labumiem.

70 Ņemot vērā EKL 81. panta 3. punktu, jāievēro labvēlīgā ietekme uz visiem patērētājiem attiecīgajos tirgos un nevis ietekme uz katru šīs patērētāju kategorijas locekli.

71 Turklāt ir jāatzīmē — kā tas izriet arī no šī sprieduma 55. un 67. punkta, — ka tādas datu bāzes kā pamata prāvā esošā labvēlīgos apstākļos var izraisīt palielinātu kredītu pieejamību, tajā skaitā pieprasītājiem, kam procentu likme varētu būt pārāk liela, ja kreditoriem nebūtu atbilstošas informācijas par to personīgo situāciju.

72 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:

- EKL 81. panta 1. punkts ir jāinterpretē tā, ka tādas informācijas par kredītiem apmaiņas sistēmas kā Datu bāze sekas būtībā nav konkurences ierobežošana šīs tiesību normas nozīmē ar nosacījumu, ka attiecīgie tirgi nav ļoti koncentrēti, ka šī sistēma neļauj identificēt kreditorus un ka piekļuves un lietošanas nosacījumi finanšu iestādēm nav diskriminējoši ne juridiski, ne faktiski;

- ja tāda informācijas par kredītiem apmaiņas sistēma kā Datu bāze ierobežo konkurenci EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, šī panta 3. punktā paredzētā atbrīvojuma piemērošana ir atkarīga no četriem kumulatīviem nosacījumiem, kas izteikti šajā normā. Valsts tiesai ir jāpārbauda, vai šie nosacījumi ir izpildīti. Lai izpildītu nosacījumu, ka lietotājiem jāsaņem pienācīga daļa no iegūtajiem labumiem, būtībā nav vajadzīgs, lai katrs patērētājs individuāli gūtu labumu no nolīguma, lēmuma vai saskaņotas darbības. Turpretim ir vajadzīgs, lai vispārējā ietekme uz patērētājiem attiecīgajos tirgos būtu labvēlīga.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 73 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **EKL 81. panta 1. punkts ir jāinterpretē tā, ka informācijas par klientu maksātspēju apmaiņas starp finanšu iestādēm sistēmas sekas būtībā nav konkurences ierobežošana šīs tiesību normas nozīmē ar nosacījumu, ka attiecīgie tirgi nav stipri koncentrēti, ka šī sistēma neļauj identificēt**

kreditorus un ka piekļuves un lietošanas nosacījumi finanšu iestādēm nav diskriminējoši ne juridiski, ne faktiski;

- 2) ja tāda informācijas par kredītiem apmaiņas sistēma kā minētā datu bāze ierobežo konkurenci EKL 81. panta 1. punkta nozīmē, šī panta 3. punktā paredzētā atbrīvojuma piemērošana ir atkarīga no četriem kumulatīviem nosacījumiem, kas izteikti šajā normā. Valsts tiesai ir jāpārbauda, vai šie nosacījumi ir izpildīti. Lai izpildītu nosacījumu, ka lietotājiem jāsaņem pienācīga daļa no iegūtajiem labumiem, būtībā nav vajadzīgs, lai katrs patērētājs individuāli gūtu labumu no nolīguma, lēmuma vai saskaņotas darbības. Turpretim ir vajadzīgs, lai vispārējā ietekme uz patērētājiem attiecīgajos tirgos būtu labvēlīga.

[Paraksti]